

การศึกษารูปแบบการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมที่เหมาะสม
ตามบริบทของโรงเรียนกวดวิชา
**THE APPROPRIATE CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY (CSR)
MODEL FOR THE DIFFERENT CONTEXT OF TUTORIAL SCHOOLS**

เกษลักณ์ หาราชัย¹, พวงรัตน์ เกษรแพทย์², ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร³
Kaesalak Harachai¹, Puongrat Kesonpat², Laddawan Kasemnat³

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีความมุ่งหมายในการวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาแบบการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมที่เหมาะสมตามบริบทโรงเรียนกวดวิชาและ 2) เสนอแนวทางในการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม โดยศึกษาจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง 4 กลุ่ม คือ 1) ผู้บริหารโรงเรียนกวดวิชาในกรุงเทพมหานคร 2) ผู้ปกครองที่ส่งลูกหลานเรียนในโรงเรียนกวดวิชา 3) นักวิชาการด้านการศึกษาที่ได้รับการยอมรับในสังคม และ 4) ผู้มีบทบาทในการกำหนด นโยบายของประเทศ ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยในเชิงคุณภาพและปริมาณ โดยทำการสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 8 ท่าน และใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลของผู้ปกครอง จำนวน 635 ราย และผู้บริหารโรงเรียนกวดวิชา จำนวน 398 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็นข้อมูลทางชีวภาพ การวิเคราะห์รูปแบบการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมที่เหมาะสม ตามบริบทโรงเรียนกวดวิชา และ แนวทางการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของโรงเรียนกวดวิชา

ผลการวิจัย พบว่า

1. รูปแบบการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมที่เหมาะสม ตามบริบทโรงเรียนกวดวิชา มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ทัศนคติของผู้บริหาร 2) นโยบายขององค์กร ที่เกี่ยวข้องกับการทำกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม 3) แผนงานการจัดทำกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ในแต่ละปีที่มีความชัดเจน 4) การจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดกิจกรรม 5) การมอบหมาย ความรับผิดชอบที่ชัดเจนให้แก่บุคลากร/หน่วยงาน 6) การมีส่วนร่วม ของผู้ปกครอง นักเรียน ในการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของโรงเรียนกวดวิชา
2. แนวทางการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของโรงเรียนกวดวิชาสามารถแบ่งประเภทกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมออกเป็น 2 กลุ่มหลัก ดังนี้
 - 2.1 แบ่งตามประเภทของกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ได้แก่ 1) การสร้างกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการรับรู้ประเด็นปัญหา 2) การสร้างกิจกรรมทางการตลาดเพื่อมุ่งแก้ไขปัญหา 3) กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมและคุณธรรมในเด็กและเยาวชนโดยใช้กิจกรรมทางศาสนา 4) กิจกรรมการบริจาคเพื่อการกุศล 5) การสร้างกิจกรรมอาสาช่วยเหลือชุมชน 6) การสร้างกิจกรรมเพื่อการประกอบธุรกิจอย่างรับผิดชอบต่อสังคม
 - 2.2 แบ่งตามประเด็นของกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ได้แก่ 1) ด้านสิ่งแวดล้อม 2) ด้านสุขภาพ 3) ด้านสังคม 4) ด้านการศึกษา 5) ด้านการบริหารจัดการ และ 6) ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค

คำสำคัญ: การดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม/ โรงเรียนกวดวิชา

¹ นิสิตระดับมหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
M.Ed. in Educational Administration, Department of Educational Administration, Faculty of Education, Srinakharinwirot University

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
Assistant Professor Dr., Department of Educational Administration, Faculty of Education, Srinakharinwirot University

³ รองศาสตราจารย์, สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
Associate Professor, Behavioral Science Research Institute, Srinakharinwirot University

Abstract

For this research study, the following objectives have been set by the researcher: 1) to study appropriate forms of social responsible activities in the context of tutor schools, and 2) to present guidelines in the conduct of the social responsible activities. Samples are divided into 4 groups: 1) Administrators of tutor schools in the Bangkok Metropolis. 2) Parents and governors who enroll their offspring in tutor schools. 3) Educators who are recognized by the society, and 4) Those with the role of setting national policies. The researcher conducted both qualitative and quantitative studies, by interviewing 8 key informants, and using questionnaires to collect data from 635 parents and governors and 398 administrators of tutor schools. Research tools used in this research study were interview forms and questionnaires.

The study results can be summarized as follows;

1. The appropriate forms of social responsible activities in the context of tutor schools have 6 components, namely, 1) Administrator's vision, 2) Policies of agencies related to social responsible activities, 3) Clear annual work plans for social responsible activities, 4) Budget allocations for such activities, 5) Clear delegation of responsibilities among personnel/ units, 6) Participation of parents and governors as well as students in social responsible activities of tutor schools.

2. The presentation of guidelines in the conduct of social responsible activities by tutor schools can be broken down into 2 main parts which are as the followings;

2.1 The types of CSR activities which are 1) the creation of activities to promote awareness of social problems, 2) the creation of marketing activities with a view to solve problems, 3) the promotion of ethics and morality in children and youth through religious events, 4) the creation of activities of donations to charities, 5) the creation of activities of community volunteering, and 6) the creation of socially responsible business practices.

2.2 The guidelines in the conduct of social responsible activities classified by issues aspects, namely: 1) environment, 2) health, 3) social, 4) education and academics, 5) management and administration, and 6) consumer protection.

Keywords: Corporate Social Responsibility (CSR)/ Tutorial Schools

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ระบบการศึกษาไทย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการจัดการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย อาทิ การศึกษาด้วยตนเอง การศึกษานอกห้องเรียน การศึกษาภายในชุมชน ซึ่งการศึกษากวดวิชาและเรียนเสริมมีความโดดเด่นมากที่สุด และมีอัตราการเติบโตอย่างต่อเนื่องในหลายทศวรรษที่ผ่านมา ทั้งนี้ส่วนหนึ่งเป็นผลสืบเนื่องจากระบบการศึกษาไทย ที่ยังมุ่งเน้นการแข่งขันทางการศึกษาสูง ตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนกระทั่งถึงระดับอุดมศึกษา การวัดผลการเรียนในเชิงผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ซึ่งส่งผลให้เด็กนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์

อยู่ในระดับต่ำบางส่วน ขวนขวายหาความรู้เพิ่มเติมจากการศึกษาจากโรงเรียนกวดวิชา ในขณะที่นักเรียนที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับดีต้องการความเป็นเลิศทางการศึกษาเตรียมความพร้อมเข้าสู่ระบบการแข่งขันทางการศึกษาอย่างเต็มที่ นอกจากนั้นนโยบายของภาครัฐมีผลโดยตรงต่อการสนับสนุนให้เด็กนักเรียนเข้าสู่ระบบการศึกษาของโรงเรียนกวดวิชามากยิ่งขึ้น ดังจะเห็นได้จากการจัดให้มีการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Education Test: O-NET) การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และการประเมินภายนอกที่ใช้เกณฑ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นตัวชี้วัด จากสถิติจำนวนโรงเรียนนักเรียน ครูในโรงเรียนกวดวิชา ปีการศึกษา 2556

(สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, 2557) พบว่า จำนวนโรงเรียนกวดวิชาทั่วประเทศ มีจำนวน 2,342 โรงเรียน มีจำนวนนักเรียนรวมทั้งสิ้นจำนวน 535,695 คน และมีจำนวนครูผู้สอนในโรงเรียนนอกระบบ จำนวน 14,009 คน และยังคงมีอัตราการเติบโตอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากวิธีการวัดผลสอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งกำหนดให้ผู้ที่เข้าศึกษาต่อต้องทดสอบความถนัดทั่วไป (General Aptitude Test: GAT) และความถนัดทางวิชาชีพและวิชาการ (Professional and Academic Aptitude Test: PAT) ทั้งนี้ผู้ประกอบการจะต้องปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับระบบการสอบรูปแบบใหม่ พร้อมทั้งสามารถให้คำปรึกษา แนะนำ และความช่วยเหลือด้านการเรียน ให้แก่เด็ก นักเรียน โดยที่ผู้เรียนส่วนใหญ่จะมีความเชื่อมั่น และเจาะจงที่จะเข้าเรียนเฉพาะในโรงเรียนกวดวิชาที่มีชื่อเสียง ทำให้ผู้ประกอบการเหล่านั้นต้องขยายสาขาไปยังแหล่งชุมชนทั้งในกรุงเทพฯ ปริมณฑลและต่างจังหวัด ทั้งในรูปแบบดำเนินการเอง และระบบแฟรนไชส์ พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์โรงเรียน ให้เป็นที่รู้จักในรูปแบบต่างๆ อาทิ แจกใบโฆษณาโรงเรียน ตามแหล่งสถานศึกษา/แหล่งชุมชนเป้าหมาย และเว็บไซต์ทางอินเทอร์เน็ต เป็นต้น ซึ่งทำให้ธุรกิจเริ่มมีการแข่งขันสูงขึ้น

ในต่างประเทศองค์กรธุรกิจต่างๆ ดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อธุรกิจที่มีต่อสังคมและผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยเป้าประสงค์ในการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมของธุรกิจ ส่วนหนึ่งเกิดขึ้น เพื่อเป็นการสร้างภาพลักษณ์ขององค์กร โดยมีเป้าหมายทางการตลาด สำหรับในประเทศไทย องค์กรธุรกิจหลายองค์กรได้ใช้กลยุทธ์ซีเอสอาร์ ในการสร้างภาพลักษณ์และประชาสัมพันธ์องค์กรให้เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง ตลอดจนสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริโภค นอกจากนี้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 – 2559) นั้น ภาครัฐยังได้ให้ความสำคัญในการส่งเสริมให้ภาคเอกชนมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน แนวทางสำคัญ ข้อที่ 4 ซึ่งกำหนดว่าจะส่งเสริมองค์กรธุรกิจในการดำเนินงานที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม โดยเฉพาะ บทบาทในการพัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชน ที่สอดคล้องกับศักยภาพแต่ละ

พื้นที่ ทั้งนี้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หลักของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 กล่าวคือ การส่งเสริมให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขตลอดจนการส่งเสริมให้เกิดการปรับโครงสร้างการผลิตและการบริโภคของประเทศไทยให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะนำเสนอรูปแบบการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมที่เหมาะสม ตามบริบทของโรงเรียนกวดวิชา โดยอาศัยการศึกษาพื้นฐานของกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมจากทฤษฎีตามรูปแบบการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคม 7 กิจกรรม และขั้นตอนในการดำเนิน กิจกรรมซีเอสอาร์ 4 ขั้นตอนของ ศ.ฟิลิป คอตเลอร์ และแนนซี ลี (2551) ได้แก่ การส่งเสริมการรับรู้ประเด็นปัญหาทางสังคม (Cause Promotion) การตลาดที่เกี่ยวข้องกับประเด็นทางสังคม (Cause-Related Marketing) การตลาดเพื่อมุ่งแก้ไขปัญหาสังคม (Corporate Social Marketing) การบริจาคเพื่อการกุศล (Corporate Philanthropy) การอาสาช่วยเหลือชุมชน (Community Volunteering) การประกอบธุรกิจอย่างรับผิดชอบต่อสังคม (Socially Responsible Business Practices) และการพัฒนาและส่งมอบผลิตภัณฑ์และบริการตามกำลังซื้อของคนในระดับฐานราก (Developing and Delivering Affordable Products and Services)

ผู้วิจัยกำหนดให้มีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพและข้อมูลเชิงปริมาณจากกลุ่มตัวอย่างที่มีความหลากหลายเพื่อให้ได้ข้อมูลในมุมมองที่ครบถ้วน โดยแบ่งออกเป็น โรงเรียนกวดวิชาที่มีกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม จำนวน 3 แห่ง โดยแต่ละแห่งมีจำนวนนักเรียน มากกว่า 1,001 คนขึ้นไป ทั้งนี้ ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 3 ท่าน การเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ที่มิบทบาทในการกำหนดนโยบายด้านการศึกษาของประเทศ 3 ท่าน ได้แก่ ผู้บริหารสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, ผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการ ส่งเสริมการศึกษาเอกชน และผู้บริหารกระทรวงศึกษาธิการ การเก็บข้อมูลจากผู้บริหารการศึกษาหรือบุคคลที่มีชื่อเสียงในสังคมและเป็น ที่ยอมรับด้านการศึกษา 2 ท่าน จากนั้นจึงนำมาสรุปรูปแบบการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมที่เหมาะสม ตามบริบทของโรงเรียนกวดวิชา และวิเคราะห์แนวทางการปฏิบัติในการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของโรงเรียนกวดวิชา

การศึกษาครั้งนี้ ได้ตั้งคำถามการวิจัยว่า รูปแบบการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมที่เหมาะสม ตามบริบทของโรงเรียนกวดวิชาเป็นอย่างไร และแนวทางในการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละโรงเรียน เป็นอย่างไร เพื่อเป็นแนวคิดสำหรับโรงเรียนกวดวิชาอื่นๆ ในการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมที่เหมาะสม ตามบริบท ของโรงเรียนกวดวิชา
2. เพื่อเสนอแนวทางในการดำเนิน กิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ที่เหมาะสม ตามบริบทของโรงเรียนกวดวิชา

แหล่งข้อมูลที่น่ามาสังเคราะห์

ข้อมูลปฐมภูมิ

การสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ที่มีบทบาทในการกำหนดนโยบายของประเทศ บุคคลที่มีชื่อเสียงในสังคม และเป็นที่ยอมรับ ด้านการศึกษา และผู้บริหารโรงเรียนกวดวิชา และการใช้แบบสอบถาม เก็บข้อมูลผู้ประกอบการ และ ผู้บริหารโรงเรียนกวดวิชา

ข้อมูลทุติยภูมิ

1. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร ได้แก่ ทฤษฎีการวางแผนเชิงกลยุทธ์
2. กิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจ ของศาสตราจารย์ฟิลิป คอตเลอร์ และแนนซี ลี

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีขั้นตอนการวิจัยดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ

ขั้นตอนที่ 2 การสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง 4 กลุ่ม คือ 1) ผู้บริหารโรงเรียนกวดวิชาในกรุงเทพมหานคร 2) ผู้ปกครองที่ส่งลูกหลานเรียนในโรงเรียนกวดวิชา 3) นักวิชาการด้านการศึกษาที่ได้รับการยอมรับในสังคม และ 4) ผู้มีบทบาทในการกำหนดนโยบายของประเทศ ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยในเชิงคุณภาพและปริมาณ โดยทำการสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 8 ท่าน และใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูล

ของผู้ปกครอง จำนวน 635 ราย และผู้บริหารโรงเรียนกวดวิชา จำนวน 398 ราย

ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์เนื้อหาที่ได้มาจากการสัมภาษณ์ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ด้วยการจับประเด็นสำคัญจากการสัมภาษณ์

ขั้นตอนที่ 4 การออกแบบแบบสอบถามและหาค่า IOC เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามผู้ประกอบการ จำนวน 28 ข้อ แบ่งออกเป็นความคิดเห็นต่อการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมของโรงเรียนกวดวิชา มีค่าความเชื่อมั่น 0.60 และรูปแบบการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคม มีค่าความเชื่อมั่น 0.78 และผู้บริหารโรงเรียนกวดวิชา จำนวน 29 ข้อ แบ่งออกเป็น ความเป็นไปได้ในการบรรจุการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมในแผนปฏิบัติงานของ โรงเรียนกวดวิชา มีค่าความเชื่อมั่น 0.60 และรูปแบบการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคม มีค่าความเชื่อมั่น 0.78

ขั้นตอนที่ 5 การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม ผู้วิจัยทำการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ได้แก่ ผู้ปกครองของผู้ปกครองที่มีบุตรหลานเรียนอยู่ใน โรงเรียนกวดวิชา เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 635 ราย และผู้บริหารโรงเรียนกวดวิชา เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 398 ราย ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม ช่วงวันที่ 1 – 15 กุมภาพันธ์ 2557 โดยทำการสำรวจในพื้นที่ สยาม, มาบุญครอง, ปิ่นเกล้า, พญาไท, อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ, บางกะปิ, รามคำแหง, ศรีนครินทร์, สะพานควาย

ขั้นตอนที่ 6 การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ส่วนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง โดยการใช้เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลและคัดเลือกประเด็นสำคัญจัดเป็นหมวดหมู่ จากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้มาเรียบเรียงขึ้นเป็นแบบสอบถาม นำมาสู่การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนที่ 2 คือเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยผู้วิจัยทำการวิเคราะห์เพื่อหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้น จึงนำมาสู่การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนที่ 3 คือ การจัดทำรูปแบบการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมที่เหมาะสมของโรงเรียนกวดวิชา และแนวทางการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมที่เหมาะสมของโรงเรียนกวดวิชา

สรุปผลการวิจัย

1. รูปแบบการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมที่เหมาะสมตามบริบทของโรงเรียนกวดวิชามี 6 องค์ประกอบได้แก่

1.1 วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร เป็นภาพในอนาคตขององค์กร ซึ่งผู้บริหารเป็นผู้กำหนดภาพในอนาคตขึ้นมา ตลอดจน จุดมุ่งหมายหรือความมุ่งมั่นที่ผู้บริหารองค์การต้องการให้เกิดขึ้นหรือต้องการให้บรรลุในอนาคต อันเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดขององค์กรในการขับเคลื่อนการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมให้ประสบความสำเร็จ

1.2 นโยบายขององค์กร เป็นข้อความที่เป็นแนวทางหรือการตัดสินใจของหน่วยงานหรือองค์การสำหรับการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ อันเป็นการแก้ปัญหา หลีกเลี่ยงปัญหา และป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น นโยบายจะสะท้อนให้เห็นทั้งโดยตรง และโดยอ้อมถึงหลักการพื้นฐานหรือความเชื่อของผู้รับผิดชอบหน่วยงานนั้น

1.3 แผนงานการจัดทำกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นเทคนิคกระบวนการบริหารที่สำคัญจำเป็นต้องทำเป็นขั้นตอน ด้วยความประณีตระมัดระวัง ซึ่งเป็นการหาทางเลือกที่ดีที่สุดในการปฏิบัติงานใดๆ ภายในเวลาที่กำหนด ตลอดจนเป็นการจัดสรรทรัพยากรที่มีอย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด

1.4 การจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดกิจกรรม เป็นภารกิจที่เกี่ยวกับการวางแผนการดำเนินงาน การควบคุมเกี่ยวกับการเงินและการคลัง การงบประมาณมองที่การจัดหา จัดทำและบริหารงบประมาณ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร

1.5 การมอบหมายความรับผิดชอบต่อสังคมที่ชัดเจนให้แก่บุคลากร/ หน่วยงานที่ รับผิดชอบโดยตรง เป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับบุคคลในการทำงานในหน่วยงานหรือองค์การเพื่อให้บุคคลมาปฏิบัติงานตามที่ต้องการ และให้บุคคลได้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

1.6 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง/ นักเรียน เป็นส่วนสนับสนุนที่มีความสำคัญต่อการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของโรงเรียนกวดวิชา เนื่องจากเป็นกลุ่มที่มีสัมพันธ์โดยตรงกับธุรกิจ ตลอดจนเป็นกลุ่มที่จะร่วมกันขับเคลื่อนให้กิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของโรงเรียนกวดวิชาประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2. แนวทางการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของโรงเรียนกวดวิชา สามารถแบ่งได้ 2 กลุ่มหลักดังต่อไปนี้

2.1 แบ่งตามประเภทของกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม

2.1.1 การสร้างกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการรับรู้ประเด็นปัญหาสังคม ผู้ปกครองและผู้บริหารโรงเรียน เห็นด้วยกับกิจกรรมส่งเสริมการอ่านมากที่สุด รองลงมาคือ การส่งเสริมการใช้ไอทีอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้สื่อไอทีเพื่อแสวงหาความรู้แทนการเล่นเกม การแยกขยะเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการรณรงค์ให้เกิดการรับประทานแต่สิ่งที่มีประโยชน์

2.1.2 การสร้างกิจกรรมทางการตลาดเพื่อมุ่งแก้ไขปัญหาสังคม ผู้ปกครองและผู้บริหารโรงเรียน เห็นด้วยกับกิจกรรมการให้ความรู้แก่เด็กและเยาวชนเพื่อเตรียมความพร้อมสู่อาเซียนมากที่สุด รองลงมาคือ กิจกรรมการส่งเสริมจริยธรรมและคุณธรรมในเด็กและเยาวชนโดยใช้กิจกรรมทางศาสนา

2.1.3 การสร้างกิจกรรมการบริหารจัดการเพื่อการกุศล ผู้ปกครองและผู้บริหารโรงเรียน เห็นด้วยกับการบริจาคเงินและสิ่งของเพื่อช่วยเหลือสังคม รองลงมาคือ การให้ทุนการศึกษาแก่พระภิกษุสามเณรและนักเรียนที่ยากจนในชนบท และการบริจาคเงินเพื่อส่งเสริมกิจกรรมทางศาสนา

2.1.4 การสร้างกิจกรรมอาสาช่วยเหลือชุมชน ผู้ปกครองและผู้บริหารโรงเรียน เห็นด้วยกับการแนะนำการศึกษาและอาชีพให้แก่คนในชุมชน รองลงมา คือ การเป็นอาสาสมัครในชุมชนในโอกาสต่างๆ การสอนฟรีในโรงเรียนต่างๆ การให้การสนับสนุนด้านคำปรึกษาและช่วยเหลือชุมชนอย่างต่อเนื่อง และการสอนอาชีพเสริมให้แก่คนในชุมชน เพื่อสร้างรายได้ให้แก่คนในชุมชนเพิ่มเติม

2.1.5 การสร้างกิจกรรมเพื่อการประกอบธุรกิจอย่างรับผิดชอบต่อสังคม ผู้ปกครองและผู้บริหารโรงเรียน เห็นด้วยกับการมีความรับผิดชอบต่อคุณภาพการสอน และสภาพแวดล้อมของโรงเรียนเอื้อต่อการเรียนการสอนมากที่สุด รองลงมาคือ การรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนและผู้ปกครอง การคิดค่าลงทะเบียนเรียนที่สมเหตุสมผล การชี้แจงรูปแบบการเรียนการสอนที่ชัดเจน แก่ผู้ปกครองและนักเรียน ก่อนการลงทะเบียนเรียน การมีสวัสดิการแก่พนักงานอย่างเหมาะสม การแจ้งข่าวสารล่วงหน้าที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนแก่นักเรียนและผู้ปกครอง การให้

ค่าแรงอย่างเป็นธรรม และผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดีในการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม

2.2 แบ่งตามหมวดหมู่ประเด็นของกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม

2.2.1 ด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การแยกขยะเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

2.2.2 ด้านสุขภาพ ได้แก่ การรณรงค์ให้เกิดการรับประทานแต่สิ่งที่มีประโยชน์

2.2.3 ด้านสังคม ได้แก่ การส่งเสริมการใช้ไอทีอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้สื่อไอทีเพื่อแสวงหาความรู้แทนการเล่น การส่งเสริมจริยธรรมและคุณธรรมในเด็กและเยาวชนโดยใช้กิจกรรมทางศาสนา การบริจาคเงินและสิ่งของเพื่อช่วยเหลือสังคม การแนะแนวการศึกษาและอาชีพให้แก่คนในชุมชน

2.2.4 ด้านการศึกษา/ วิชาการ ได้แก่ กิจกรรมการส่งเสริมการอ่าน การให้ความรู้แก่เด็กและเยาวชนเพื่อเตรียมความพร้อมสู่อาเซียน การให้ทุนการศึกษาแก่พระภิกษุสามเณรและนักเรียนที่ยากจนในชนบท และการสอนฟรีในโรงเรียนต่างๆ

2.2.5 ด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ การมีสวัสดิการแก่พนักงานอย่างเหมาะสม การให้ค่าแรงอย่างเป็นธรรม ผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดีในการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม

2.2.6 ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ได้แก่ การมีความรับผิดชอบต่อคุณภาพการสอน สภาพแวดล้อมของโรงเรียนเอื้อต่อการเรียนการสอน การรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนและผู้ปกครอง การกำหนดค่าลงทะเบียนเรียนที่สมเหตุสมผล การชี้แจงรูปแบบการเรียนการสอนที่ชัดเจนแก่ผู้ปกครอง และนักเรียนก่อนการลงทะเบียนเรียน และการแจ้งข่าวสารล่วงหน้าที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนแก่นักเรียนและผู้ปกครอง

อภิปรายผล

1. การศึกษารูปแบบการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมที่เหมาะสมตามบริบทของโรงเรียนกวดวิชา รูปแบบการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมที่เหมาะสมของโรงเรียนกวดวิชา มี 6 องค์ประกอบได้แก่

1.1 วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร เป็นภาพในอนาคตขององค์กร ซึ่งผู้บริหารเป็นผู้กำหนดขึ้นมาตลอดจนจุดมุ่งหมายหรือความมุ่งมั่นที่ผู้บริหารต้องการให้เกิดขึ้นหรือต้องการให้บรรลุใน

อนาคต อันเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดขององค์กรในการขับเคลื่อนการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ให้ประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับ นพ.เกษม วัฒนชัย (2549, ออนไลน์) กล่าวถึงวิสัยทัศน์ไว้ว่า วิสัยทัศน์ เป็นความคาดหมายที่จะกระทำในอนาคต หรือ การมองเป็นสร้างระบบให้เพื่อให้เพื่อรองรับแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในอนาคต หรือเพื่อการพัฒนาแนวโน้มที่เกิดขึ้นในอนาคต เดวิสและโธมัส (Davis and Thomas, 1989, pp. 22 – 23) กล่าวว่า วิสัยทัศน์มีคุณค่า เป็นสิ่งสำคัญประการแรกที่ผู้นำจะต้องมีและเผยแพร่วิสัยทัศน์ให้สมาชิกทุกคนได้เข้าใจอย่างชัดเจน โดยเน้นที่ผลผลิต เป้าหมายและทิศทางการดำเนินการ เช่นเดียวกับที่ลีซาตา และคณะ (1990, p. 74; 1989, p. 37) ได้พบว่าผู้นำมีวิสัยทัศน์ นอกจากมองเห็นภาพในอนาคตแล้ว ยังต้องเสียสละประโยชน์ส่วนตน เพื่อมุ่งมั่นทำงานให้บรรลุวิสัยทัศน์นั้น

1.2 นโยบายขององค์กร เป็นแนวทางหรือการตัดสินใจของรัฐบาลหรือหน่วยงานทางการศึกษา สำหรับการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ อันเป็นการแก้ปัญหา หลีกเลี่ยงปัญหา และป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น นโยบายจะสะท้อนให้เห็นทั้งโดยตรง และโดยอ้อมถึงหลักการพื้นฐานหรือความเชื่อของผู้รับผิดชอบหน่วยงานนั้นที่เกี่ยวเนื่องกับการทำกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ทั้งนี้ นโยบายเป็นตัวสำคัญที่ทำให้องค์กรขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้ นโยบายขององค์กรเปรียบเสมือนเป็นแผนที่ในการเดินทางขององค์กรเพื่อให้หน่วยงานต่างๆ และบุคลากรสามารถร่วมกันดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของโรงเรียนกวดวิชา ให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับคเนเชวิช (Knezevich, 1969, p. 217) กล่าวว่า นโยบายการศึกษา คือ ข้อความทั่วไปที่อธิบายถึงวัตถุประสงค์ที่ต้องการจะบรรลุถึงค่าแถลงนโยบาย (policy statement) เป็นแนวทางในการดำเนินงาน และสเต็คไคลน์ (Stecklein, 1989, p. 8) ให้ความหมายนโยบายการศึกษาว่า หมายถึง ข้อความที่เป็นแนวทาง (guideline) สำหรับการพัฒนาและการดำเนินงานของหน่วยงานหรือแผนงาน (program) ซึ่งสะท้อนให้เห็นทั้งโดยตรงและโดยอ้อม ถึงหลักการพื้นฐานหรือความเชื่อของผู้รับผิดชอบสำหรับหน่วยงานหรือแผนงานนั้น

1.3 แผนงานการจัดทำกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมในแต่ละปี เป็นการกำหนดงบประมาณ บุคลากร และระยะเวลาในการดำเนินการในแต่ละปีที่มีความชัดเจน ทำให้ง่ายต่อการบริหารงาน และทำให้การดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมสามารถวัดผลได้ และประสบความสำเร็จในที่สุด การวางแผนเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญมากที่สุด ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า การวางแผน คือ การกำหนดกระบวนการในการปฏิบัติงานอย่างเป็นขั้นตอน โดยการบริหารทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ สอดคล้องกับทฤษฎีการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ซึ่งกล่าวว่าการวางแผนเป็นเทคนิคกระบวนการบริหารที่สำคัญจำเป็นต้องทำเป็นขั้นตอนด้วยความประณีต ระมัดระวัง ซึ่งหมายถึง การหาทางเลือกที่ดีที่สุดในการปฏิบัติงานใดๆ ภายในเวลาที่กำหนด ตลอดจนการจัดสรรทรัพยากรที่มีอย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด วิโรจน์ สารรัตน์ (2546, หน้า 59) กล่าวว่า การวางแผน หมายถึง หน้าที่ทางการบริหารในการกำหนดจุดหมายและการตัดสินใจเลือกวิธีการที่ดีที่สุดให้บรรลุจุดหมายนั้น Hartley (1968, p. 256) กล่าวว่า การวางแผน คือ การเชื่อมโยงวิธีการกับเป้าหมาย การกำหนดวิธีการที่ยืดหยุ่นได้อย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากทางเลือกหลาย ๆ ทาง อย่างมีระบบ อีกทั้ง Robbins (1980, p. 7, 421) Dessler (2004, p. 80) ให้ความหมายการวางแผนว่า การวางแผน คือ การกำหนดวัตถุประสงค์และวิธีการที่จะทำให้วัตถุประสงค์สัมฤทธิ์ผลไว้ล่วงหน้า กล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ การวางแผน คือ การตัดสินใจล่วงหน้าว่า จะต้องทำอะไร ทำเมื่อไร และใครจะเป็นผู้ทำการวางแผนที่ประสบผลสำเร็จจะต้องมุ่งลดผลกระทบจากความเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นในองค์การทั้งระยะสั้นและระยะยาว

1.4 การจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดกิจกรรม เป็นแผนเบ็ดเสร็จ ซึ่งแสดงออกในรูปตัวเงิน แสดงโครงการดำเนินงานทั้งหมดในระยะหนึ่ง รวมถึงการกะประมาณการบริหารกิจกรรม โครงการและค่าใช้จ่าย ตลอดจนทรัพยากรที่จำเป็นในการสนับสนุน เพื่อให้มีงบประมาณเพียงพอและเหมาะสมต่อการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมให้ประสบความสำเร็จ โรงเรียนกวดวิชาควรมีการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินกิจกรรม เพื่อให้เกิดขอบเขตการดำเนินงานที่มีความชัดเจน ตลอดจนรูปแบบของกิจกรรมที่มีความชัดเจน โดยแนวทางในการกำหนดงบประมาณสามารถ

แบ่งออกเป็น 2 ระดับ ได้แก่ ระดับนโยบาย คือ การกำหนดงบประมาณในภาพรวมของการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของโรงเรียนกวดวิชาในแต่ละปี โดยสามารถคิดเป็นอัตราร้อยละของ กำไรสุทธิในปีที่ผ่านมา เช่น ร้อยละ 10 ของยอดกำไรสุทธิในปี 2556 คืองบประมาณการดำเนิน กิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของโรงเรียนกวดวิชาในปี 2557 ในการกำหนดงบประมาณดังกล่าว ส่งผลกระทบในเชิงบวกต่อโรงเรียนกวดวิชาในมิติต่างๆ อาทิ ความชัดเจนในการประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ขององค์กร ในการจัดสรรส่วนแบ่งงบประมาณที่มีความชัดเจนสำหรับการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ความชัดเจนของหน่วยงานภายในโรงเรียนกวดวิชาในการจัดกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมที่เหมาะสม และ สอดคล้องกับงบประมาณ เป็นต้น ระดับปฏิบัติการ คือ การประเมินค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นจริงจากการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ภายใต้กรอบงบประมาณที่กำหนด ทั้งนี้เพื่อเป็นการตีกรอบของงบประมาณที่ต้องการใช้จริงในแต่ละหมวดรายจ่าย เพื่อให้สามารถควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินการและติดตามผลการใช้งบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ ณรงค์ สัจพันธุ์ (2538) กล่าวว่า ความหมายของงบประมาณจะแตกต่างกันออกไปตามกาลเวลาและลักษณะการให้ความหมายของนักวิชาการแต่ละด้าน ซึ่งมองงบประมาณแต่ละด้านไม่เหมือนกัน เช่น นักเศรษฐศาสตร์ มองงบประมาณในลักษณะของการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด นักบริหารจะมองงบประมาณในลักษณะของกระบวนการหรือการบริหารงบประมาณให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยบรรลุเป้าหมายของแผนงานที่วางไว้ นักการเมืองจะมองงบประมาณในลักษณะของการมุ่งให้รัฐสภาใช้อำนาจควบคุมการปฏิบัติงานของรัฐบาล สรุปความหมายของงบประมาณ หมายถึง แผนเบ็ดเสร็จ ซึ่งแสดงออกในรูปตัวเงิน แสดงโครงการดำเนินงานทั้งหมดในระยะหนึ่ง รวมถึงการกะประมาณการบริหารกิจกรรม โครงการและค่าใช้จ่าย ตลอดจนทรัพยากรที่จำเป็นในการสนับสนุน การดำเนินงานให้บรรลุตามแผนนี้ย่อมประกอบด้วยการทำ งาน 3 ขั้นตอน คือ 1) การจัดเตรียม 2) การอนุมัติ และ 3) การบริหาร

1.5 การมอบหมายความรับผิดชอบต่อสังคมให้แก่บุคลากร/ หน่วยงานที่ รับผิดชอบโดยตรง เป็นกระบวนการวิเคราะห์ความต้องการทรัพยากร

มนุษย์ในอนาคต แผนกลยุทธ์ที่องค์กรได้กำหนดไว้จะเป็นตัวบ่งชี้ถึงจำนวนความต้องการบุคลากรและการตัดสินใจเกี่ยวกับส่วนประกอบของงานที่สอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กร รวมถึงคุณลักษณะของบุคลากรที่เหมาะสมกับงานแต่ละประเภท เพื่อให้มีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจนในการดำเนินกิจกรรม สอดคล้องกับทฤษฎีการวางแผนเชิงกลยุทธ์

1.6 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง/นักเรียน โดยผู้บริหารและหน่วยงานที่รับผิดชอบจะต้องดำเนินการประชาสัมพันธ์ เชิญชวน ตลอดจนกระตุ้นและสนับสนุนให้ผู้ปกครองและนักเรียนมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมดังกล่าว ผู้ปกครอง/นักเรียน เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมของโรงเรียนกวดวิชา ใน 2 มิติ กล่าวคือ มิติของลูกค้า ซึ่งผู้ปกครอง/นักเรียนเป็นลูกค้าสำคัญของโรงเรียนกวดวิชา เป็นผู้ที่ตัดสินใจในการใช้บริการและทำหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์ บอกต่อแก่กลุ่มผู้ปกครองและนักเรียนที่เครือข่าย ดังนั้น หากกลุ่มลูกค้าของโรงเรียนเกิดความรู้สึกที่ดีต่อโรงเรียน และตระหนักถึงความสำคัญในการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของโรงเรียนกวดวิชา จะทำให้กลุ่มลูกค้าบอกต่อไปยังกลุ่มเพื่อนที่อยู่ในเครือข่ายต่อไป มิติของชุมชนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนกวดวิชา ซึ่งเป็นกลุ่มที่ควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมมากที่สุด เทียบเท่ากับผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนกวดวิชา นอกจากนี้ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและนักเรียน จะสะท้อนให้เห็นถึงความสำเร็จในการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของโรงเรียนกวดวิชา ยังได้รับความร่วมมือมากเท่าไร เป็นการแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่ากิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมประสบความสำเร็จมากเท่านั้น สอดคล้องกับ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 ระบุว่า ในการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ควรจัดหรือส่งเสริมให้สังคมไทยอยู่บนพื้นฐานของหลักสำคัญ 6 ประการ และหนึ่งในนั้นก็คือ หลักความมีส่วนร่วม ได้แก่ การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม รับรู้ และเสนอความเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของประเทศ ไม่ว่าจะด้วยการแจ้งความเห็น การได้สวนสาธารณะ การประชาสัมพันธ์ การแสดงประชามติหรืออื่นๆ รวมทั้งหลักธรรมาภิบาลของ UN ESCAP ซึ่งกำหนดหลักการหรือองค์ประกอบของธรรมาภิบาลไว้ 8 หลักการ และหนึ่งในนั้น ก็คือ การมีส่วนร่วม

(participation) สมาชิกทั้งหญิงและชายมีส่วนร่วมในการตัดสินใจประเด็นที่สำคัญในสังคมและสร้างความสามัคคีให้เกิดในประชาชน การมีส่วนร่วมสามารถทำได้โดยอิสระสมาชิกเต็มใจให้ความร่วมมือด้วยตนเองโดยไม่มีการบังคับ หรือมีส่วนร่วมผ่านหน่วยงาน สถาบัน หรือผู้แทนตามระบอบประชาธิปไตย

2. การเสนอแนวทางการดำเนินกิจกรรม ความรับผิดชอบต่อสังคมของโรงเรียนกวดวิชา แนวทางการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของโรงเรียนกวดวิชา สามารถนำเสนอในรูปแบบของกิจกรรมได้ดังต่อไปนี้

2.1 กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ซึ่งผู้ปกครองและผู้บริหารโรงเรียนเห็นด้วยมากที่สุด สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555 – 2559) ซึ่งส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต สร้างโอกาสการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องให้คนทุกกลุ่มทุกวัยสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้และองค์ความรู้ที่หลากหลาย ทั้งที่เป็นวัฒนธรรม ภูมิปัญญา และองค์ความรู้ใหม่

2.2 การส่งเสริมการใช้ไอทีอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้สื่อไอทีเพื่อแสวงหาความรู้แทนการเล่นเกม ในปัจจุบัน รัฐบาลส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนและสถาบันการศึกษาต่างๆ ล้วนส่งเสริมการใช้ไอทีเพื่อการค้นคว้าทางการศึกษา รวมทั้งการพัฒนาของเทคโนโลยี เช่น โทรศัพท์เคลื่อนที่ หรือ Smart Phone ที่สามารถใช้เป็นอุปกรณ์ในการสื่อสารและค้นคว้าหาข้อมูลความรู้ได้มากมาย Tablet Computer ขนาดเล็กที่สามารถพกพาเคลื่อนที่ได้ และใช้ในการสืบค้นข้อมูลได้ตลอดเวลา แต่ในทางกลับกัน อุปกรณ์ไอทีที่ทันสมัยเหล่านี้ก่อให้เกิดผลเสียต่อเด็กและเยาวชนที่ใช้ใช้อย่างวิธึ โดยมุ่งเน้นการใช้เพื่อการเล่นเกมในโลกออนไลน์ จนกระทั่งเสียการเรียน และเสียสุขภาพ สอดคล้องกับ HealthyGamer.net เว็บไซต์เพื่อป้องกันการติดเกม กล่าวว่า (2557, ออนไลน์) ปัญหาเด็กติดเกมนั้น สามารถส่งผลกระทบได้ทั้งในส่วนตัวของเด็กเอง ครอบครัว หรือรวมไปถึงสังคมที่เด็กอยู่ และยังอาจเติบโตรุนแรงไปสู่ปัญหาอาชญากรรมอื่นๆ ตามมา และจะส่งผลกระทบต่อสังคมได้อีกด้วย โดยผลกระทบที่เกิดขึ้นกับตัวเด็กนั้น คือ อาการทางกาย เช่น อาการปวดกล้ามเนื้อต่างๆ ปวดหรือมีปัญหาเกี่ยวกับสายตา บางรายมีความรุนแรงตามที่ได้เห็นได้จากข่าวหนังสือพิมพ์ หรือข่าวในโทรทัศน์ก็ตามที่ ที่มีการเล่น

เกมติดต่อกันเป็นเวลานานเกินไป จนเกิดอาการหัวใจวายเฉียบพลันอยู่ที่หน้าจอคอมพิวเตอร์ เนื่องมาจากการเกิดลิ่มเลือดอุดตันที่มาจาก การนั่งในท่าเดิมเป็น เวลาต่อเนื่องนานเกินไป

2.3 การแยกขยะเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ ปัญหาสิ่งแวดล้อมนับเป็นเรื่องใหญ่ของสังคมโดยรวม ไม่เพียงแคในระดับประเทศเท่านั้น แต่เป็นปัญหาในระดับโลก ดังจะเห็นได้จากสถานการณ์ขยะในประเทศไทยปัจจุบัน ThaiPublica (2556, ออนไลน์) เปิดเผยว่า สถานการณ์ขยะของไทยตาม รายงานของกรมควบคุมมลพิษระบุว่า ช่วง 10 ปีที่ผ่านมา ประเทศไทยมีปริมาณขยะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยขยะมูลฝอยเป็นขยะที่มีปริมาณมากที่สุดของประเทศไทย โดยปี 2555 มีขยะมูลฝอยประมาณ 16 ล้านตัน ซึ่งเป็นขยะที่เกิดขึ้นในกรุงเทพฯ ร้อยละ 22 หรือเฉลี่ย 9,800 ตันต่อวัน สำหรับขยะกลุ่มนี้ กำจัดอย่างถูกวิธีตามหลักวิชาการเพียง 5.8 ล้านตัน (ร้อยละ 36) ควรมีการนำขยะมูลฝอยบางส่วนทั้งที่มาจากชุมชนและภาคอุตสาหกรรมมาคัดแยกเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ เช่น ขวดแก้ว ขวดพลาสติก หรือกระดาษ ก็ นำไปรีไซเคิล ส่วนขยะจากชุมชนส่วนอื่นๆ เช่น ขยะอินทรีย์ก็ทำเป็นปุ๋ยหรือผลิตก๊าซชีวภาพ และนำไปผลิตพลังงานทดแทน

2.4 การรณรงค์ให้เกิดการรับประทานแต่สิ่งที่มีประโยชน์ ในปัจจุบัน ภาวะโรคเด็กอ้วนเป็น ปัญหาสำคัญด้านสุขภาพของเด็กและเยาวชนไทย รศ.นพ. สังคม จงพิพัฒน์วิเศษ (2555) กล่าวว่า ปัจจุบันโรคอ้วนกำลังเป็นปัญหาที่สำคัญและพบมากขึ้น ทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทย จนกระทั่งปัจจุบันองค์การอนามัยโลกได้ประกาศให้เป็นโรคระบาดทั่วโลกแล้ว อุบัติการณ์โรคอ้วนในเด็กเพิ่มขึ้นทั่วโลกเช่นเดียวกัน จากการวิจัยในประเทศไทยปี พ.ศ.2539 และ 2544 เด็กไทยวัยก่อนเรียนและวัยเรียนมีความชุกของโรคอ้วน เพิ่มขึ้นร้อยละ 36 และ 15.5 ตามลำดับภายในระยะเวลา 5 ปี

2.5 กิจกรรมการให้ความรู้แก่เด็กและเยาวชนเพื่อเตรียมความพร้อมสู่อาเซียน เนื่องจาก ประเทศไทยกำลังจะก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558 ที่จะถึงนี้ ซึ่งจะมีการเปิดกว้างให้ประชาชนในแต่ละประเทศสามารถเข้าไปทำงานในประเทศอื่นๆ ในประชาคมอาเซียนได้อย่างเสรี เสมือนดังเป็นประเทศเดียวกัน โดยมี 3 เสาหลักของความร่วมมือ ได้แก่ ประชาคมการเมืองและความมั่นคง ประชาคมสังคม

และวัฒนธรรม และประชาคมเศรษฐกิจ ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายในการส่งเสริมความรู้ต่างๆ ให้แก่เด็กนักเรียน ทั้งในด้านความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ความรู้เกี่ยวกับประเทศในประชาคมอาเซียน รวมทั้งการพัฒนาทักษะทางด้านภาษาให้แข็งแกร่งขึ้น ทั้งภาษาอังกฤษ และภาษาอาเซียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรนำรูปแบบในการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมของโรงเรียนไปใช้ ด้วยการกำหนด 1) วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร 2) นโยบายขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับการทำกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม 3) แผนงานการจัดทำกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมในแต่ละปีที่มีความชัดเจน 4) การจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดกิจกรรม 5) การมอบหมายความรับผิดชอบที่ชัดเจนให้แก่บุคลากร/ หน่วยงาน 6) การมีส่วนร่วม ของผู้ปกครอง นักเรียน ในการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของโรงเรียนกวดวิชา

1.2 ผู้บริหารโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรนำแนวทางการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของโรงเรียนกวดวิชาตามประเภทกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมไปใช้ ได้แก่ 1) การสร้างกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการรับรู้ประเด็นปัญหา 2) การสร้างกิจกรรมทางการตลาดเพื่อมุ่งแก้ไขปัญหา 3) กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมและคุณธรรมในเด็กและเยาวชนโดยใช้กิจกรรมทางศาสนา 4) กิจกรรมการบริจาคเพื่อการกุศล 5) การสร้างกิจกรรมอาสาช่วยเหลือชุมชน 6) การสร้างกิจกรรมเพื่อการประกอบธุรกิจอย่างรับผิดชอบต่อสังคม โดยสามารถเลือกดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมตามประเด็นของกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ได้แก่ 1) ด้านสิ่งแวดล้อม 2) ด้านสุขภาพ 3) ด้านสังคม 4) ด้านการศึกษา 5) ด้านการบริหารจัดการ และ 6) ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การพัฒนาคู่มือในการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของโรงเรียนกวดวิชา เพื่อให้โรงเรียนกวดวิชาสามารถใช้เป็นแม่แบบในการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของโรงเรียนกวดวิชาได้ในที่สุด

2.2 การพัฒนาหลักสูตรการจัดอบรม

ให้แก่โรงเรียนกวดวิชาในการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม

2.3 การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการ

ดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของโรงเรียนกวดวิชามีความชัดเจนมากขึ้น และเป็นรูปธรรมมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). เอกสารนโยบายเพื่อเผยแพร่แนวทางการส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพเยาวชน. กรุงเทพฯ: มปท.
- กองบรรณาธิการ HealthyGamer.net. (2557). ปัญหาเด็กติดเกม...ส่งผลกระทบต่อตัวเด็กและครอบครัวอย่างไรกัน?. สืบค้นเมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2557, จาก <http://www.healthygamer.net/information/article/14234>
- กองบรรณาธิการ ThaiPublica. (2556). สถานการณ์ขยะของไทย. สืบค้นเมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2557, จาก <http://thaipublica.org/2013/05/weast-1>
- คณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2553). ทิศทางแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ฉบับเสนอคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2553. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2554, จาก <http://www.nesdb.go.th/Default.aspx?tabid=395>
- ฟิลิป คอตเลอร์ และแอนชี ลี. (2551). บรรษัทภิบาล (ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร). กรุงเทพฯ: ยูนิเวอร์แซล พับลิชิ่ง จำกัด.
- สมบัติ นพรัก และคณะ. (2555). การสังเคราะห์แนวทางการพัฒนาครูและนักเรียนโดยใช้เครือข่ายการวิจัยการศึกษา. วารสารคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์, 14(3); 61-70.
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. (2557). สถิติจำนวนโรงเรียน นักเรียน ครูในโรงเรียนเอกชนนอกระบบ ปีการศึกษา 2556. สืบค้นเมื่อ 11 ตุลาคม 2557, จาก <http://www.opec.go.th>
- สิรินภา กิจเกื้อกูล. (2553). การสังเคราะห์แนวทางการพัฒนาครูและนักเรียนโดยใช้เครือข่ายการวิจัยการศึกษา. วารสารคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์, 12(2); 45-59.
- Keeves, John P. (1988). Educational Research, methodology, and Measurement. Oxford: Pergamon Press.
- Lee, Sunyoung. (2009). Corporate Social Responsibility in India. Date of search 15 January 2011, from www.sbs.ox.ac.uk/achilles/downloads/research/India.pdf corporate social responsibility in India.
- Licata, J. W. et al. (1990). Principal Vision, Teachers Sense of Auto omen. Journal of Educational Research, 84(2): November-December, 93 - 98.